

min Opfattelse holdt et saa meningsløst Foredrag, denne Sag vedkommende, som vel kan tænkes muligt — meningsløst, siger jeg, naar jeg tænker mig hans Hensigt dermed, men der var stor Mening deri, hvis han meente det, som jeg nu skal anføre. Han sagde nemlig, at han vilde ønske, at Menigheden selv lønrede sin Præst. Ja! det skulde jeg meget ønske, at vi havde det saaledes, at Præsten og Menigheden selv enedes om, hvorledes de vilde stille sig til hinanden, hvorledes Præstens Forhold skulde være ligeoverfor Menigheden, at han ved sin christelige Optræden kunde vinde saadan Indgang hos Enhver, at de modtog ham som deres Præst og da tilstillede ham, ad Frivillighedens Vel saadan Lønning, at han kunde være tjent dermed; men jeg tvivler dog om, at det ærede Medlem meente det saaledes. Den ærede Rigsdagsmand sagde endvidere, at denne Slags Sager var saa forqvasket, at man skulde være overmaade varsom med at tage fat paa. Men, fordi en Sag er forqvasket, skal man derfor være bange for at tage fat paa den? Det synes mig netop indeholder for denne Forsamling saa meget mere Opfordring til at tage fat paa Sagen, naar den er forqvasket; saadanne Tilstande maa man i en constitutionel Stat tage fat paa saa hurtigt som muligt. Jeg indrømmer meget gjerne, at det er et Forhold, der stifter megen Misnøje og Utilfredshed mellem Menighed og Præst, det har jeg daglig Anledning til at erfare, og jeg indrømmer ligeledes, at Menighedens Uvillie mod den bestaaende Lønningsmaade for Geistligheden er overmaade begrundet. Naar den ærede Rigsdagsmand siger, at f. Ex. de kjøbenhavnske Præster have fra 3. til 4000 Rd. — jeg troer, det var det han sagde — saa skal jeg ikke gaae ind paa, om det er for høit eller lavt; det synes mig rigtignok at være temmelig høit; men ligeoverfor endeel Præster paa Landet er det ikke for høit; thi det er mig ikke vanskeligt at vise Kald i min Nærhed, der ingenlunde høre til de største i Staten, og som have 7—8000 Rd. om Aaret. (Tscherning: Det troer jeg er kun meget faa!). Jeg hører, det ærede Medlem siger, at det er meget faa, men jeg har heller ikke Efterretningen saa oplyst, at jeg kan indstaae derfor; der er imidlertid en

Præstegaard i min Nærhed, som har et Jord-Tilliggende af 18 Tønder Hartkorn, og det vil dog vist komme Summen saa temmelig nær; naar man nemlig tænker sig en saadan Gaard paa 18 Tdr. Hartkorn, dreven efter den Maade, man nu driver Jorden paa, og i Forhold til den Udgift, en saadan Eiendom kræver, kan man vel nok sige, at den vil indbringe Meget; det seer jeg imidlertid bort fra; men netop om dette Kald, er jeg fra Foll, som ere kjendte med den Slags Beregninger, og som løseligt have opgjort den, bleven ganske paalidelig underrettet om, at de ere ganske visse paa, at Præstens Løn i de sidste Aar var steget fra 6—8000 Rd. En æret Rigsdagsmand (D. Müller) talte om at gjøre Staten mere christelig, da den ærede sidste Taler (Varfod) har omtalt dette, skal jeg ikke videre opholde mig derved. Troer imidlertid det ærede Medlem virkelig Staten bliver mere „christelig“ ved den Maade, hvorpaa Forholdet nu er ordnet, end ved at tage fat paa Sagen og søge den ordnet paa en tilfredsstillende Maade, hvorved man indsekommer et Folkeønske? Jeg skulde derimod troe, at Christenheden — om jeg maa bruge dette Udtryk i en saadan ligefrem Udtalelse — meget snarere vilde tilveiebringes ved en Overenskomst paa en for begge Parter tilfredsstillende Maade, og jeg skal oprigtig tilstaae, at netop derfra hidrører min mislige Stilling ligeoverfor Geistligheden, fordi det er forekommet mig, at Geistligheden var den Klasse, som først og fremmest burde være indkommen med Begjæring enten til Ministeriet eller til den lovgivende Forsamling om at faae deres Løn omreguleret; thi den maa for lang Tid siden have kunnet indsee, at der var et Forhold mellem den og Menigheden, som ikke svarede til, hvad det burde være, at det fremkaldte Misforstaaelse og Misnøje, der satte den i en Stilling, hvori den ikke burde staae ligeoverfor Menigheden, og som ikke var ønskelig. Det har derfor ogsaa glædet mig, at et geistligt Medlem (Kroggh) har hentydet dertil i Aften, da jeg desværre ofte har hørt, at de Herrens Geistlige ere komne i Fyr og Flamme, naar der har været Tale om denne Sag, ja, næsten have udslynget deres Banstraale mod Enhver, der vilde have en Mening om den